

Kwalifikacja cząstkowa na poziomie trzecim Polskiej Ramy Kwalifikacji i europejskich ram kwalifikacji

Prowadzenie instruktazu ze wspinaczki rekreacyjnej

Status: włączona funkcjonująca

Rodzaj: cząstkowa

Kategoria: wolnorynkowe

Data włączenia do ZSK: 2023-01-30

Dokument potwierdzający nadanie kwalifikacji: Certyfikat kwalifikacji wolnorynkowej

Sektorowa Rama Kwalifikacji: Sport

Krótką charakterystyka kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację jest gotowa do samodzielnego przeprowadzenia instruktazu dla osób rozpoczynających wspinanie się na ściankach wspinaczkowych. W trakcie instruktazu przekazuje wiedzę na temat sposobów bezpiecznego korzystania ze sprzętu. Wspomaga uczestników zajęć, m.in. kontrolując prawidłowe użytkowanie sprzętu wspinaczkowego oraz asekuracji. Podejmowane czynności wykonuje z wykorzystaniem wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa na ściankach wspinaczkowych. Osoba posiadająca kwalifikację swobodnie porusza się po obiektach wspinaczkowych. Osoba posiadająca kwalifikację może prowadzić podstawowe zajęcia na ściance wspinaczkowej wraz z instruktazem z zakładania uprząży i asekuracji "na wędkę", korzystania z automatów asekuracyjnych oraz nadzorować bezpieczne wspinanie i korzystanie ze ścianki wspinaczkowej.

Informacje o kwalifikacji

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

Uzyskaniem kwalifikacji mogą być szczególnie zainteresowani: - osoby pracujące na ściankach wspinaczkowych i prowadzące szkolenia podstawowe dla osób rozpoczynających wspinaczkę na ściance; - studenci i absolwenci uczelni wyższych z kierunków związanych z sportem lub turystyką; - osoby posiadające kwalifikację w innych sportach, które chciałyby rozszerzyć zakres swoich kwalifikacji; -

osoby aktywne fizycznie poszukujące nowych atrakcyjnych dróg rozwoju zawodowego; - osoby poszukujące pracy w sektorze sportu i rekreacji.

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Warunkiem przystąpienia do walidacji jest przedstawienie dokumentów poświadczających: - pełną zdolność do czynności prawnych, - ukończenie kursu udzielania pierwszej pomocy w wymiarze nie mniejszym niż 8 godzin, nie wcześniej niż 3 lata przed przystąpieniem do walidacji, zawierającego następujące tematy: - ocena sytuacji i zabezpieczenie miejsca wypadku, - ocena stanu poszkodowanego, - kontrola czynności życiowych, - postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym, - podstawowe czynności podtrzymywania życia, - postępowanie w przypadku zachorowań i stanów nagłych, bólu w klatce piersiowej, drgawek, - postępowanie w przypadku krwotoków, poważnych ran, oparzeń i odmrożeń, - postępowanie w przypadku urazów kostno-stawowych oraz urazów głowy i kręgosłupa, - brak przeciwwskazań do uprawiania wspinaczki i prowadzenia zajęć (zaświadczenie lekarskie), - ukończenie kursu wspinaczki po drogach ubezpieczonych, zgodnego z treściami programowymi kursu organizowanego przez Instruktora Wspinaczki Sportowej Polskiego Związku Alpinizmu (PZA) lub przez osobę posiadającą kwalifikację "Planowanie i prowadzenie zajęć ze wspinaczki sportowej", lub dostarczenie dowodów ukończenia zajęć zawierających treści programowe tożsame z programem kursu.

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację może: - prowadzić podstawowe szkolenie na ścianie wspinaczkowej z zakładania uprząży i asekuracji "na wędkę" oraz korzystania z automatów asekuracyjnych; - nadzorować bezpieczne wspinanie i korzystanie ze ścianki wspinaczkowej. Posiadacz kwalifikacji może również zdobywać inne kwalifikacje w obszarze wspinaczki i alpinizmu.

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

Certyfikat jest ważny 5 lat. Warunkiem przedłużenia jest odbycie doszkolenia unifikującego w wymiarze minimum 2 godzin zajęć na ścianie wspinaczkowej, prowadzonego przez instytucje certyfikujące kwalifikację "Prowadzenie instruktażu ze wspinaczki rekreacyjnej" lub podmioty przez nie wskazane.

Zapotrzebowanie na kwalifikację

W ostatnich latach w Polsce można zauważyć dynamiczny wzrost zainteresowania różnymi formami aktywnego spędzania czasu co dotyczy także wspinaczki. Szacuje się, że w ostatnich 10 latach liczba wspinaczy w Polsce uległa podwojeniu i wynosi około 100 tysięcy osób uprawiających podstawową formę wspinaczki sportowej rekreacyjnie lub wyczynowo. Ścianki wspinaczkowe powstają nawet w niewielkich miejscowościach i na chwilę obecną jest ich w Polsce około 800 (<http://www.portalgorski.pl/baza>).

Wspinaczka jest uznawana za sport podwyższonego ryzyka, gdzie konsekwencje błędów mogą być poważne, obarczone nawet ryzykiem utraty życia. Każda osoba przychodząca po raz pierwszy na ściankę wspinaczkową musi przejść podstawowe szkolenie z zakładania uprząży i asekuracji "na wędkę" oraz z

korzystania z automatów asekuracyjnych. W związku z tym istnieje realne zapotrzebowanie na osoby prowadzące podstawowy instruktaż, które będą legitymować się odpowiednimi kwalifikacjami i potrafiły przekazywać wiedzę początkującym adeptom wspinaczki tak, aby uprawiali ten sport bezpiecznie.

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się

Do tej pory żadna z kwalifikacji nadawanych poza systemami oświaty i szkolnictwa wyższego włączonych do ZSK nie potwierdza przygotowania do wykonywania podobnych zadań zawodowych. Natomiast część efektów uczenia się zawartych we wszystkich zestawach może być osiągnięta w toku studiów o kierunku wychowanie fizyczne, sport, rekreacja ruchowa lub pokrewnym. Jednak osiąganie efektów uczenia się zdefiniowanych dla powyższej kwalifikacji w toku studiów uwarunkowane jest doбором treści kształcenia przez poszczególne uczelnie oraz poziomem przygotowania praktycznego absolwentów.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Etap weryfikacji
1.1. Metody
W czasie weryfikacji możliwe jest stosowanie następujących metod: - test teoretyczny, - rozmowa z komisją walidacyjną, zwaną dalej "komisją" (wywiad swobodny), - obserwacja w warunkach symulowanych lub rzeczywistych.
1.2. Zasoby kadrowe
Komisja składa się z minimum 2 osób. Każdy z członków komisji musi spełniać następujące wymagania: - posiada co najmniej tytuł Instruktora Wspinaczki Polskiego Związku Alpinizmu (PZA) lub kwalifikację "Planowanie i prowadzenie zajęć ze wspinaczki sportowej" lub legitymację instruktora sportu o specjalności wspinaczka sportowa wydaną przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829), - odbył w ciągu ostatnich 3 lat unifikację w zakresie wiedzy i umiejętności zawartych w kwalifikacji zorganizowaną przez instytucję certyfikującą lub podmiot przez nią wskazany, - przeprowadził minimum 180 dni szkoleniowych ze wspinaczki sportowej, - posiada umiejętności związane z egzaminowaniem/ocenianiem (poświadczone zaświadczeniami, oświadczeniami, umowami o pracę, kontraktami, itp.). Ponadto co najmniej 1 z członków komisji spełnia jeden z poniższych warunków: - posiada doświadczenie w zakresie działań związanych z wdrażaniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, - uczestniczył jako członek komisji w co najmniej dwóch procesach walidacyjnych dotyczących niniejszej kwalifikacji.
1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne
Za pomocą testu teoretycznego połączonego z rozmową z komisją (wywiadem swobodnym) potwierdzane jest posiadanie efektów uczenia się zawartych w zestawie 1 "Wspinaczka jako forma rekreacji". Za pomocą obserwacji w warunkach symulowanych i rzeczywistych potwierdzane jest posiadanie efektów uczenia się zawartych w zestawie 2 "Demonstrowanie umiejętności wspinaczkowych" i zestawie 3 "Prowadzenie instruktażu ze wspinaczki rekreacyjnej". Weryfikacja posiadania efektów uczenia się zawartych w zestawie 2 zawsze odbywa się przed potwierdzeniem efektów uczenia się zawartych w zestawie 3. Instytucja certyfikująca zapewnia: - dostęp do ścianki wspinaczkowej z drogami wspinaczkowymi o trudności 6a wymaganymi do przeprowadzenia weryfikacji, - warunki umożliwiające przeprowadzenie testu teoretycznego, - warunki umożliwiające przeprowadzenie rozmowy z kandydatem, - apteczkę pierwszej pomocy, - sprzęt służący do asekuracji na drodze ubezpieczonej: uprząże, atestowane liny pojedyncze, przyrządy asekuracyjne nieautomatyczne, półautomatyczne i automatyczne, ekspresy, automaty asekuracyjne.
2. Etapy identyfikowania i dokumentowania
Nie określa się

Informacje dodatkowe

Podstawa prawna włączenia kwalifikacji do ZSK

Na podstawie Obwieszczenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 2023-01-04 r. w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej >Prowadzenie instruktazu ze wspinaczki rekreacyjnej< do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (Monitor Polski z dnia 2023-01-30 r., poz. 132)

Data rozpoczęcia funkcjonowania kwalifikacji w ZSK

2024-01-01

Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat.

Termin następnego przeglądu kwalifikacji

2033-01-30

Kod dziedziny kształcenia

813 - Nauki o sporcie i kulturze fizycznej

Kod PKD (wg klasyfikacji 2007)

85.51 - Pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych

Kod kwalifikacji (od 2020 roku)

13981

Streszczenie opinii uzyskanych podczas konsultacji projektu kwalifikacji

W ramach konsultacji środowiskowych, wszystkie podmioty biorące udział w konsultacjach zaaprobowaly projekt kwalifikacji. Uzyskano tez dwie opinie pozytywnie oceniajace potrzebe społeczno-gospodarcza włączenia kwalifikacji do ZSK. Opis kwalifikacji zostal udoskonalcony zgodnie z uwagami Rady do spraw Kształcenia i Doskonalenia Kadr Kultury Fizycznej.

Efekty uczenia się

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację jest gotowa do samodzielnego przeprowadzenia instruktażu dla osób rozpoczynających wspinanie się na ściankach wspinaczkowych. W trakcie instruktażu przekazuje wiedzę na temat sposobów bezpiecznego korzystania ze sprzętu. Wspomaga uczestników zajęć, m.in. kontrolując prawidłowe użytkowanie sprzętu wspinaczkowego oraz asekuracji. Podejmowane czynności wykonuje z wykorzystaniem wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa na ściankach wspinaczkowych. Osoba posiadająca kwalifikację swobodnie porusza się po obiektach wspinaczkowych.

Zestawy efektów uczenia się

1) Wspinaczka jako forma rekreacji

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. 1. Charakteryzuje dyscyplinę

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje rolę i zadania instruktora rekreacji wspinaczkowej;
- b. omawia skale wspinaczkowe;
- c. omawia style pokonywania dróg wspinaczkowych;
- d. omawia sytuacje, jakie mogą się wydarzyć w trakcie wspinania, i sposoby ich przeciwdziałania np. wahadło, odpadnięcie wspinacza przy dużej różnicy wagi, efekt "śliskich dłoni";
- e. opisuje zasady utrzymania stabilności ciała w czasie wspinaczki;
- f. omawia przeciwwskazania do uprawiania wspinaczki;
- g. omawia formy wspinaczki na ściankach wspinaczkowych.

2. 2. Charakteryzuje sprzęt wspinaczkowy

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia rodzaje uprząży wspinaczkowych;
- b. omawia sposoby doboru i zalety butów wspinaczkowych;
- c. omawia rodzaje sprzętu asekuracyjnego i jego zastosowania, w tym przyrządów, lin, taśm i karabinków asekuracyjnych.

3. 3. Charakteryzuje zasady bezpieczeństwa

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia sposoby oceny stanu sprzętu wspinaczkowego;
- b. omawia zasady użycia sprzętu wspinaczkowego, w tym automatów do autoasekuracji;
- c. omawia niebezpieczeństwa związane z odpadnięciami w trakcie wspinaczki, w tym związane z niewłaściwie założoną asekuracją,

- d. omawia zagrożenia w trakcie wspinaczki na sztucznych obiektach (np. łączenie między materacami, dziura w materacu)
- e. omawia najczęściej występujące urazy w czasie wspinaczki,
- f. wymienia części stroju oraz przedmioty, które mogą stanowić zagrożenie w czasie wspinaczki i asekuracji,
- g. omawia zasady bezpiecznego przebywania w/na obiektach wspinaczkowych,
- h. omawia bezpieczeństwo własne.

2) Demonstrowanie umiejętności wspinaczkowych

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. 1. Pokonuje drogę wspinaczkową o trudności 6a

Kryteria weryfikacji:

- a. przygotowuje i zakłada własny sprzęt wspinaczkowy;
- b. przywiązuje linę do uprząży;
- c. stosuje kontrolę partnerską: sprawdza prawidłowość założenia uprząży i sprzętu asekuracyjnego u partnera;
- d. maksymalnie w drugiej próbie pokonuje drogę wspinaczkową, w sposób bezpieczny i poprawny, bez odpadnięcia, stosując w czasie prowadzenia poprawne komendy.

2. 2. Asekuruje wspinającego się

Kryteria weryfikacji:

- a. przygotowuje i zakłada własny sprzęt wspinaczkowy; -
- b. wpina karabinek zakręcany z przyrządem asekuracyjnym do uprząży i linę do przyrządu asekuracyjnego, w sposób niwelujący możliwość zgubienia sprzętu;
- c. stosuje kontrolę partnerską: sprawdza prawidłowość założenia uprząży i przywiązania się partnera;
- d. asekuruje wspinającego się przed wpięciem pierwszego punktu asekuracyjnego;
- e. asekuruje wspinającego się z wykorzystaniem przyrządu nieautomatycznego i półautomatycznego lub automatycznego;
- f. wiąże węzeł flagowy w czasie asekuracji z nieautomatycznego przyrządu asekuracyjnego;
- g. reaguje na komendy wspinającego się;
- h. opuszcza wspinającego się na ziemię;
- i. klaruje linę i przygotowuje do transportu.

3) Prowadzenie instruktażu ze wspinaczki rekreacyjnej

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. 1. Przygotowuje uczestnika zajęć do wspinaczki

Kryteria weryfikacji:

- a. dobiera uprząż;
- b. sprawdza przygotowanie uczestnika zajęć do wspinaczki, w tym strój i przedmioty mogące stanowić zagrożenie w czasie wspinaczki;
- c. demonstruje ćwiczenia rozgrzewkowe;
- d. informuje uczestnika zajęć o zaletach przeprowadzenia rozgrzewki.

2. 2. Prowadzi instruktaż

Kryteria weryfikacji:

- a. demonstruje prawidłowe założenie upręży;
- b. instruuje, jak prawidłowo założyć uprząż;
- c. sprawdza prawidłowość założenia upręży przez uczestnika zajęć;
- d. instruuje, jak prawidłowo przywiązać się do liny węzłem podwójną ósemką;
- e. sprawdza prawidłowość przywiązania się do liny;
- f. demonstruje prawidłowe założenie przyrządu asekuracyjnego do upręży;
- g. instruuje, jak prawidłowo założyć przyrząd asekuracyjny;
- h. sprawdza prawidłowe założenie przyrządu asekuracyjnego;
- i. demonstruje prawidłową asekurację "na wędkę";
- j. demonstruje, jak prawidłowo asekurować "na wędkę";
- k. sprawdza prawidłowość wykonania asekuracji "na wędkę";
- l. demonstruje prawidłowe opuszczanie partnera po zakończonej wspinaczce;
- m. instruuje, jak prawidłowo opuszczać partnera po ukończonej wspinaczce;
- n. sprawdza prawidłowe opuszczenie partnera po zakończonej wspinaczce;
- o. demonstruje prawidłowe przypięcie się do automatu asekuracyjnego;
- p. instruuje, jak prawidłowo przypiąć się do automatu asekuracyjnego;
- q. sprawdza prawidłowość przypięcia się do automatu asekuracyjnego.

Instytucje certyfikujące i podmioty powiązane z kwalifikacją

Instytucje certyfikujące (IC)

Instytucje
walidujące

1 Polski Związek Alpinizmu

Wnioskodawca:

Polski Związek Alpinizmu

Minister właściwy dla kwalifikacji:

Minister Sportu i Turystyki